

Súd: Krajský súd Nitra  
Spisová značka: 9Co/295/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214215042  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová  
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4214215042.2

## Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a. s., Olejkárska 1, Bratislava, zastúpeného JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, so sídlom Bratislava, Nám. Benku 9-C1, proti odporcovi: Y. N., nar. XX. XX. XXXX, t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený opatrovníčkou: F. W., bytom N., Eötvösa XX/XX, o zaplatenie 50,70 eura, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 8. decembra 2015 č. k. 6C/346/2015-33 v časti náhrady trov konania, ako aj o odvolaní opatrovníčky odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 2. októbra 2015 č. k. 6C/346/2015-25 takto

### rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania m e n í tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 46,06 eura, ktorá pozostáva zo zaplateného súdneho poplatku v sume 16,50 eura a z trov právneho zastúpenia v sume 29,56 eura, do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Vladimíra Kána, advokáta, so sídlom Bratislava, Nám. Benku 9-C1.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolanie opatrovníčky odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 2. októbra 2015 č. k. 6C/346/2015-25 o d m i e t a .

### odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi 50,70 eura do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň ho zaviazal na náhradu trov konania vo výške 27,61 eura, ktoré je odporca povinný zaplatiť k rukám právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Vladimíra Kána. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 5 vyhl. č. 168/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 1, § 12 ods. 2 písm. b), § 14 ods. 2 zák. č. 56/2012 Z. z. a vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 28. 03. 2014 odporca cestoval v Bratislave na linke MHD č. 70, na ktorej bola vykonaná kontrola cestovných lístkov. Z obsahu hlásenia o porušení prepravných a tarifných podmienok zo dňa 28. 03. 2014 vyplýva aj to, že odporca cestoval bez cestovného lístka a bol mu uložený postih v sume 50 eur (povinnosť zaplatiť cestovné v sume 0,70 eura). Vzhľadom na vyššie uvedené, súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení, ako aj Prepravného poriadku navrhovateľa považoval návrh za plne dôvodný, a preto mu vyhovel. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 3 v spojení s ust. § 150 OSP a navrhovateľovi priznal náhradu trov konania v sume 27,61 eura, aj keď pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z § 142 ods. 1 OSP, nakoľko navrhovateľ mal v konaní plný úspech. Mal za to, že v danom prípade ide o drobný spor, v ktorom súd môže trovy konania znížiť alebo vôbec nepriznať, ak sú tieto trovy konania neprimerané k uplatnenej pohľadávke. Navrhovateľ si uplatnil trovy konania v sume 16,50 eura za zaplatený súdny poplatok a 88,70 eura titulom trov právneho zastúpenia, spolu 105,20 eura. Je nepochybné, že takéto trovy sú neprimerané k uplatnenej pohľadávke, preto bolo potrebné o trovách konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 150 ods. 2 OSP. Zastupovaním navrhovateľa v tomto konaní vznikli právnomu zástupcovi trovy a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie, zastupovanie a podanie návrhu na súd), za

vykonanie ktorých prináleží advokátovi suma 2 x 16,60 eura + DPH v sume 6,30 eura (19% zo sumy 33,20 eura), režijný paušál 2 x 8,04 eura. Navrhovateľovi tak vznikli trovy v celkovej sume 72,08 eura (súdny poplatok 16,50 eura a trovy právneho zastúpenia podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. v sume 55,58 eura). Zo vzniknutých trov súd navrhovateľovi priznal k náhrade sumu zaplateného súdneho poplatku 16,50 eura, ako aj 20% z trov právneho zastúpenia v sume 11,11 eura, celkovo 27,61 eura. Podotkol, že zo strany navrhovateľa ide o podanie množstva totožných návrhov s rovnakým predmetom konania, ktoré sú právne jednoduché, a preto trovy navrhovateľa vzniknuté z jeho zastupovaním advokátom nie je možné považovať za účelne vynaložené.

Rozsudok súdu prvého stupňa v časti priznanej náhrady trov konania napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ, ktorý sa domáhal zmeny rozsudku súdu prvého stupňa a zaviazania odporcu zaplatiť mu trovy konania a to na súdnom poplatku 16,50 eura a trovy právneho zastúpenia 89,96 eura (3 úkony po 16,60 eura + DPH + 3 x režijný paušál 8,39 eura + DPH) a zároveň sa domáhal aj náhrady trov odvolacieho konania vo výške 20,03 eura (polovičný úkon zo 16,60 eura + DPH + 1x režijný paušál 8,39 eura + DPH). Dôvodil tým, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia. Domnieva sa, že nesprávne rozhodol o primeranom znížení trov konania a neodôvodnene priznal trovy konania vo výške odlišnej od trov uplatňovaných navrhovateľom v návrhu na začatie konania vo veci samej. Uviedol, že je nepochybné, že predmetnú vec je potrebné považovať za drobný spor podľa § 200ea OSP, avšak neprimeranosť trov v takýchto sporoch voči pohľadávke je potrebné v jednotlivých prípadoch posudzovať individuálne. Nemožno nepriznať, resp. neprimerane znížiť trovy konania len preto, že ide o drobný spor a len s poukazom na ust. § 150 ods. 2 OSP. Takýmto postupom, ktorým súd náležite neodôvodní svoje rozhodnutie, resp. absentujú také argumenty, ktoré by mali pre rozhodnutie relevantný význam, nepochybne odníma účastníkovi konania možnosť konať pred súdom (IIÚS 6/2003, IIIÚS 119/2003). Má za to, že pri rozhodovacej činnosti súdu v zmysle ustálenej súdnej praxe je k aplikácii ust. § 150 ods. 2 OSP primeraná len situácia, keď suma trov konania viacnásobne prekročí istinu, ktorá je predmetom konania, čo však nie je prípad v súdnej veci, nakoľko uplatňované trovy konania neprekračujú niekoľkonásobne vyššiu istinu a okrem súdneho poplatku predstavujú odmenu za právnu službu za minimálny počet úkonov, za ktoré je stanovená minimálna sadzba. Prvostupňový súd nesprávne v napadnutom rozhodnutí aplikoval ust. § 150 ods. 2 OSP. Súd prvého stupňa mal o trovách konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 OSP, ktorý vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok a priznať mu ako úspešnému účastníkovi náhradu všetkých účelne uplatňovaných trov konania. Poukázal, že zaplatenie súdneho poplatku je obligatórnou povinnosťou navrhovateľa, preto nemožno podľa správneho úsudku a dobrej vôle znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku. Záverom poukázal na to, že žiadne ustanovenie hmotných či procesných noriem, platných na území SR, neobmedzuje právo účastníka dať sa zastupovať v súdnom procese advokátom. Uvedené platí aj v prípade Občianskeho súdneho poriadku. Právo účastníka na zastupovanie advokátom nie je v podmienkach nášho vnútroštátneho práva obmedzené, ani v tzv. drobných sporoch a neobmedzuje ho ani Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Považuje za nespravodlivé a neodôvodnené, aby odporca neznášal trovy procesne plne úspešného účastníka, teda navrhovateľa, ktoré mu vznikli.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné, a preto rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o náhrade trov konania podľa § 220 OSP zmenil a odvolanie opatrovnícky odporcu podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP odmietol ako oneskorene podané.

Predmetom konania bol nárok navrhovateľa uplatnený na súde prvého stupňa dňa 08. 08. 2014, ktorým sa domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu istinu 50,70 eura, ako aj trovy konania, ktoré si písomne vyčíslil. Navrhovateľ svoj návrh odôvodňoval tým, že odporca na výzvu revízora dňa 28. 03. 2014 na linke MHD č. 70 sa nepreukázal platným cestovným lístkom, ani iným platným cestovným dokladom, preto mu v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a čl. 5 tarify vznikol nárok na zaplatenie cestovného 0,70 eura a pokuty vo výške 50 eur.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom návrhu navrhovateľa vo veci samej v celom rozsahu vyhovel a odporcu zaviazal zaplatiť istinu vo výške 50,70 eura do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V tejto časti odvolanie nebolo podané, preto rozsudok súdu prvého stupňa v jeho vyhovujúcej časti týkajúcej

sa zaplata sumy 50,70 eura nadobudol právoplatnosť. Ďalším výrokom súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania tak, že odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 27,61 eura do 15 dní od právoplatnosti k rukám právneho zástupcu navrhovateľa. Do uvedeného výroku podal odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal zmeny rozsudku súdu prvého stupňa v tejto časti a priznania náhrady trov konania za súdny poplatok 16,50 eura a trov právneho zastúpenia vo výške 89,96 eura v zmysle § 142 ods. 1 OSP, ako aj priznania náhrady trov odvolacieho konania v sume 20,03 eura.

Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v Občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP, II.ÚS 174/04).

Podľa § 142 ods. 1 OSP súdy rozhodujú o náhrade trov konania medzi účastníkmi so zreteľom na plný úspech toho-ktorého účastníka v konaní. Toto ustanovenie vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok konania (zásadu úspechu), čo znamená, že účastník, ktorý mal vo veci plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania proti účastníkom, ktorý vo veci úspech nemal.

Táto zásada platí ako v konaní na prvom stupni, tak aj v odvolacom konaní a neposudzuje sa za každé štádium konania osobitne, ale podľa úspechu vo veci.

Za určitú výnimku z tejto zásady možno považovať ust. § 150 OSP.

Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 150 ods. 2 OSP, ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Prax všeobecných súdov je jednotná v názore, že aplikácia ust. § 150 OSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach v danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.

Ustanovenie § 150 ods. 2 OSP je ustanovením s tzv. relatívne neurčitou hypotézou ponechávajúcou na zvážení súdu, či trovy konania sú voči uplatnenej pohľadávke neprimerané, resp. čo vôbec pod neprimeranosťou treba rozumieť. Ide teda o také ustanovenie, ktoré dáva relatívne široké medzi pre sudcovské uváženie, resp. sudcovský zmysel pre spravodlivosť (nález Ústavného súdu SR z 21. mája 2014 sp. zn. IIÚS 759/2013-20).

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že v danom prípade išlo o drobný spor v zmysle § 200ea ods. 1 OSP a súd prvého stupňa správne v takomto prípade rozhodoval o trovách konania v zmysle § 142 ods. 1 OSP (zrejme omylom uviedol § 142 ods. 3 v spojení s § 150 ods. 2 OSP). Správne posudzoval, že v prípade, ak ide o drobný spor, súd musí zvážiť, či uplatnené trovy konania nie sú neprimerané k uplatnenej pohľadávke. Ust. § 150 ods. 2 OSP je potrebné vykladať tak, že sa tu uvádza konkrétny dôvod nepriznania, resp. zníženie náhrady trov, pričom tento dôvod spočíva v tom, že trovy konania sú v drobných sporoch neprimerane vysoké voči pohľadávke. Zákon teda v takomto prípade označuje za dôvod moderácie (zmiernenia) výšky náhrady trov neprimeranosť výšky týchto trov. Z tohto pohľadu je potrebné považovať za rozhodujúce, že pohľadávka uplatňovaná v konaní vo výške 50,70 eura je, resp. nie je primeraná k uplatňovanej výške trov (105,20 eura, z čoho súdny poplatok predstavuje 16,50 eura a trovy právneho zastúpenia 88,70 eura).

Odvolačný súd, rovnako ako súd prvého stupňa, mal za to, že v prejednávanej veci pri rozhodovaní o trovách konania je namieste aplikovať ust. § 150 ods. 2 OSP, ktoré zakotvuje moderačné právo súdu. Podaná žaloba je svojim spôsobom formulárová žaloba obsahujúca rovnaké zdôvodnenie, okrem špecifikácie účastníka a porušenie konkrétnej právnej povinnosti, nenáročná a ide nesporné o drobný spor. Navrhovateľovi vznikli trovy na zaplatenom súdnom poplatku 16,50 eura a na trovách právneho zastúpenia 59,13 eura podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. (2 úkony právnej služby po 16,60 eura - príprava a prevzatie a podanie žaloby na súd + 2x 20% DPH = 6,30 eura, 2x 8,04 režijný paušál + 20% DPH = 9,86 eura, spolu 59,13 eura). Z tejto sumy vyčíslených trov bolo podľa názoru odvolacieho súdu primerané, vzhľadom na charakter a nenáročnosť žaloby pri drobnom spore, priznať navrhovateľovi trovy konania na súdnom poplatku 16,50 eura a na trovách právneho zastúpenia 50% z vyčíslených trov, t. j. 29,56 eura (59,13 : 2). Priznané trovy konania je odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní po právoplatnosti uznesenia na účet jeho právneho zástupcu (§ 149 ods. 1 OSP).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 OSP tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keď predmetom odvolacieho konania boli trovy konania a obaja účastníci mali v tejto časti čiastočný úspech.

Uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 02. 10. 2015 č. k. 6C/346/2015-25 napadla odvolaním ustanovená opatrovníčka F. bytom N., ul. S. XX/XX (matka odporcu). Ustanovená opatrovníčka namietala, že nesúhlasí s tým, aby bola určená v konaní za opatrovníčku. Odporca nemá trvalý pobyt na jej adrese, dlhodobo sa tu nezdržiava a ani nemá vedomosť o tom, kde sa pohybuje a kde žije. Domáhala sa zrušenia uznesenia, ktorým bola ustanovená za opatrovníčku.

Podľa § 204 ods. 1 veta prvá OSP odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

Z obsahu spisu je nesporné, že uznesenie, ktorým bola F. ustanovená za opatrovníčku pre odporcu, jej bolo doručené do vlastných rúk dňa 12. 10. 2015. Lehota na podanie odvolania jej začala plynúť dňa 13. 10. 2015 a skončila plynúť dňa 27. 10. 2015. Keďže ustanovená opatrovníčka podala odvolanie voči uzneseniu č. k. 6C/346/2015-25 zo dňa 02. 10. 2015 (o ustanovení za opatrovníčku) až dňa 04. 01. 2016 a doručené bolo súdu prvého stupňa dňa 05. 01. 2016, teda výrazne po zákonnej 15-dňovej lehote na podanie odvolania, odvolací súd jej odvolanie ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP odmietol.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.